

## СЛОВНИКОВІ ДИКТАНТИ

### Велика буква

1. Марія, Петро, Олена Пчілка, Лариса Петрівна, Тарас Шевченко, місто Київ, гори Карпати, річка Дніпро, кіт Мурко.
2. Лариса Петрівна, Леся Українка, місто Андрушівка, Чорне море, село Нехворощ, кінь Каштан, річка Пустоха, острів Мадагаскар.
3. Європа, лікар Тетяна Петрівна, площа Богдана Хмельницького, Тихий океан, княгиня Ольга, вулиця Польова, сузір'я Велика Ведмедиця.
4. Прикарпаття, місто Житомир, гетьман Богдан Хмельницький, планета Венера, пустеля Каракум, Азовське море, журнал «Барвінок», газета «Житомирщина», фільм «Роксолана».

### М'який знак для позначення м'якості приголосних звуків

1. Сіль, кінь, день, осінь, тінь, лось, карась, князь, дивись, радість, жолудь, молодь, олівець, портфель, постіль, автомобіль.
2. Альбом, пальма, кицька, близько, бузько, цвірінкає, лялька.
3. Старенький, біленький, чепурненький, близенько, зимонька, черешенька, дівчинонька, маленький, військовий.
4. Мільйон, ательє, монпансьє, конференсьє.

### Буквосполучення ьо

1. Льон, сьомий, сьогодні, Льоня, льотчик, третьокласниця, тіньовий, сьорбати, сьомга, пеньок.
2. Працьовитий, нульовий, цьогорічний, у нього, сольовий, тьохкає, сльози, бадьорий, Альона, польовий.

### Буквосполучення йо

Район, гайок, майор, майонез, йогурт, йод, йому, знайомий, майоріти, Йосип, Йордан, йорж, підйомний, бойовий.

### Апостроф

1. Сім'я, ім'я, м'ята, пам'ять, п'ять, п'ють, п'ята, п'єса, репях, комп'ютер, дев'ять, в'юн, в'ється, кров'ю, в ялий, коров'ячий, б'є, об'єкт, об'єм, риб'ячий, голуб'ятко, торф'яний.
2. Матір'ю, бур'ян, перемир'я, пір'я, подвір'я, довір'я, кар'єр, сузір'я, валер'янка.
3. З'їхати, від'їхати, об'єднати, з'їзд, з'явитися, розв'язати, без'язикий, з'ясувати, без'ядерний.
4. Мар'янка, Дем'ян, Прип'ять, Валер'ян, Кожум'яка, В'єтнам.
5. Свято, морквяний, цвях, буряк, кучерявий.

### Ненаголошені е, и в корені слова

Хижак, село, кити, серця, листок, сини, степи, земля, озеро, весна, зерно, диwak, одиниця, Дмитро, димар, темніти, спереду, наливати, деревце, зимувати.  
Затихає, летить, перо, сердитий, питали, схилив, витримав, скрився, синочок, дитячий, широкий, листок.  
Швидкий, низький, близький, тепленький, широкий, високий, глибокий, темніє, синіє, тепліє, кричить, замерзає, сивіє, вечоріє, зимує, живе, тече, пливе, гребе.  
Читати, вишневий, регоче, кислиця, черговий, сестра, кити, лежати, крикливий, верховина, серпи, тини, мебляр.  
Гречаний, гриміти, тихенько, пекти, степовий, ребро, число, ремінець, пекарня, рибалка, лисиця, веслувати.  
Веснянка, вербичка, димок, вечеря, клинок, весляр, глибочінь, зимувати, веселість, зеленіти.  
Вишень, несе, дерева, висять, синенькі, кислиці, обпекла, текла, сердитий, висота.  
Шептати, кленок, оселитися, сивина, блискавиця, сидіти, бережок, величний, тесати, бадилинка, пролежала.

### **Дзвінки і глухі приголосні в корені слів**

Віз, таз, алмаз, газ, перелаз, мороз, паровоз, черногуз, картуз, хмиз.

В'язка, кузня, гніздо, галузка, низка, березка, Кузька, вузько, слизько, Кузьма, візьми, казка, приказка, мотузка.

Кішка, чашка, шишка, кришка, петрушка, шашка, кашкет, дошки, мішки, волошки, каштан, підошва, душно, слухно, вишневий, рушник, черешня, рушниця.

Служба, дружба, наждак, можна, потужно, ліжко, доріжки, книжка, ніжки, ложка, рогожка, кружка, стежка, стіжки.

Ягідка, борідка, знахідка, солодкий, швидкий, рідкий, швидко, будка, грудка, садки, загадки, кладка, вигадка.

Голубка, трубка, дубки, шибка, коробка, шубка, зубки.

Мед, мідь, гладь, дід, город, рід, під, хід, клад, суд, бридкий, рідний, вудка, погляд, вид.

Грип, суп, кріп, короп, липка, темп, тип, трап, Пилип, уступ.

Легко, нігті, кігті, боротьба, молотьба, косьба, ходьба.

Близько, грузько, вокзал, вогко, мигтіти, стерегти.

### **Подовжені приголосні звуки. Подвоєння приголосних.**

Багаття, страхіття, миття, життя, верховіття, шиття, заняття, лиття.

Ілля, ллє, зілля, рілля, дозвілля, сухожилля, підпілля, бадилля, вугілля.

Учення, вітання, зітхання, знання, цвітіння, лікування, зцілення, каміння, гарбузиння, купання, враження, гудіння, картоплиння, пояснення, завдання, насіння, коріння, уміння, шарудіння.

Груддя, підборіддя, приладдя, безлюддя, безладдя, знаряддя, суддя.

Гілляччя, обличчя, дрюччя, каменюччя, узбіччя, сторіччя.

Волосся, перенісся, узлісся, полісся, мотуззя, затишшя, безмежжя, лівобережжя, підніжжя, бездоріжжя, колосся.

Подорожжю, годинник, сонний, молоддю, знання, ванна, беззубий, оббігти.

Суддя, волосся, узлісся, взуття, беззвучний, століття, здоровенний, письменник, районний, оббити, ранній, тонна

### **Префікси з-, с-**

Сховати, сварити, зварити, скинути, стерти, скласти, створив, спалахнув, скомпонувати, схаменутися.

Зшити, зшкребти, зробив, схилився, схвильований, зчистити, зцідити, зсипати, скроїти, сказав.

Сколихнув, сформував, скрутити, склав, спаяти, схвалив, сплести, сфотографувати, стихає, сховає.

Зсохнути, спекти, зсадив, стиснув, зчесав, схитрив, спитав, склеїти, зв'язати, зсипати.

### **Префікси пре-, при-**

Прекрасний, приписати, прилягти, пригнути, премудрий, привідкрити, притримати, прегарний.

Прикарпатський, прибудова, приїхати, присолити, предобрий, принести, приспати, превеселий, присолодити, приставити.

Прилягти, пречорний, прехороший, приховати, приморський, притрусити, привабливий, прихилити, презлий.

Привітання, предужий, премогутній, пречудувий, привабливий, прелегкий, превпертий, прикінцевий, преширокий, прийти.

### **Префікси роз-, без-**

Безсердечний, розробив, розсердився, розкупився, розлюбив, безрадісний, безхмарний, безнадійний, розмалював розписав.

Розписати, розбити, безграмотний, беззахисний, розказати, розв'язати, безсовісний, безвідповідальний, безжалісний.

Розсипати, розкопати, розкинути, безробітний, розмежувати безтурботний, розсердитись, безмежний, безсмертний, безстрашний.

### **Прикметники на –ськ-, -цьк-, -зьк-**

Міський, сільський, учительський, любительський, київський, харківський, гірський, морський.

Хмельницький, донецький, прилуцький, козацький, ткацький, чумацький.

Празький, паризький, запорозький, гірський, ткацький, ризький, чеський.

Хмельницька, Одеська, Львівська, Чернівецька, Харківська, Івано-Франківська, Чернігівська, Полтавська, Рівненська, Волинська, Закарпатська, Вінницька, Кіровоградська, Житомирська, Луганська, Херсонська, Миколаївська, Донецька, Київська, Черкаська, Дніпропетровська, Сумська області

### **«Не» з дієсловами**

Не ховатися, не купайтесь, не лягайте, не користуйтеся, не розмовляйте, не б'є, ненавидіти, не багатіти, не їсти, не пити, неволити, незчутися.

Не любити, не ходити, не малювати, не ліпити, не клеїти, не танцювати, не бачити, не чути, не бути, не посилати, не цвіте, не вгадати, неспокоїтися.

Не возити, не носити, не пекти, не варити, не співати, не бажати, не припікати, не кипіти, не працювати, не шити.

Не мити, не білити, не міряти, не бігати, не кричати, не розмовляти, не мріяти, не здогнати, не вдержав, не здолав, нехтувати, неславити.

Не пишу, не маю, не говорю, не вернеш, не сиди, не бачиш, не жне, не косить, не приточиш, не зітреш, не вернеш, не добачати.

Немає грошей, він не має часу, нездужати, не здужати хворобу; неславити, не славити, а ганьбити, неприпомніти, недоговорювати.

### **Слова, значення, вимову і написання яких учні повинні засвоїти відповідно до програмових вимог :**

Абри́кос, адрéса, ай́стра, автомобі́ль, агроно́м, аква́ріум, апельси́н, апеті́т, асфа́льт, бензи́н, велосипéд, вnéсок, во́гнище, вокза́л, гармо́нія, горизóнт, гримі́ти, грі́м, депутáт, дециме́тр, дире́ктор, елéктрика, кипі́ти, кишéня, колекті́в, комба́йн, комба́йнер і комбайне́р, коридóр, космона́вт, крини́ця, кукурудза, мину́лий, очере́т, пирі́г, президéнт, пше́нця, сантимéтр, секун́да, триво́га, фе́рмер, хви́лина, чере́мха, чере́шня